

Symma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Succincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Iuris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXXIX. Differentia 14. Iure Canonico Clericus homicida deponitur, laicus
excommunicatur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](#)

DIFFERENTIA 14.

*Iure Canonico Clericus homicida deponitur, laicus excommunicatur, c. Sic-
ut dignum, de homic. c. de infantib. jure civili aliter punitur, l. Ejusd. ff.
adl. Cornel. de Sicar. l. un. C. de his, qui parent. vel liber. oc-
cid. Bartol. 121. Ioann. Bapt. à S. Blasio 183.*

I. Motâ quæstione de interfectori-
bus Thomæ Cantuar. Archi-
episcopi Alexander III. respondit, cùm
in aliis, tum homicidio præterim cir-
cumstantias facti, personæ, loci, & tem-
poris diligenter attendendas esse. Nam
idem excessus magis in uno, quam in alio
puniendus est. Positâ igitur distinctione
homicidii voluntarii, & involuntarii,
illius pena hodie secundum leges est
capitalis, nec inter nobilem, & plebe-
jum facienda differentia est.

Intelligitur autem de homicidio
per dolum commissio juxta mentem DD.
qui putantur esse innumera biles apud
Menoch. de arb. casu 324. ac proinde ca-
pitu s civitati Dignum, pena non habet lo-
cum in illo, qui contra furiolum canem
projiciens lapidem nolens, & ignorans
occidit hominem: nec qui aliquem pu-
gno percutiens in terram conjectit, si im-
pacto in lapidem capire moriatur: nec
qui offendiculum januæ suæ apposuit,
ut fures deprehenderet, si illud alieni
lapsu suo cerebrum illisit. Denique ge-
neraliter ad capitale supplicium malitia
deliberata requiritur, ita ut nec lata cul-
pa sufficiat, quia in hoc genere effectu-
um non æquiparatur dolo. Excuse, nisi
saturo dicatur, reum capitum fore, qui

quocunque modo, aut qualitercumque
alicui scienter vitam ademerit. Tunc
enim dolo, an lata culpâ acciderit, nihil
interesse censembitur. V. Menoch. loc. cit. n.
14. cui Iason, Salicet, Bellovis, & alii plures
consentient.

II. Secundum Canones homicidiam
clericum deponendum, laicum vero
excommunicandum esse, docet citatum
c. Sicut dignum, de homic. ubi Gloss. notat
homicidium committi facto, consilio,
mandato, seu præcepto, & defensione,
c. Si quis viduam, dist. 50. & c. ult. 23. q.
ult. In quocunque istorum casuum, si
homicidium commiserit clericus, non
solum non debet promoveri, sed in per-
petuū debet deponi, & irregularis ef-
ficitur, quamvis paganum interfecerit,
aut Saracenum, c. Clericum, dist. 50. Et
cum tali nunquam dispensatur. c. Miror,
ead. dist. Nec ministriare in ordine suo
potest, nec occultum sit, c. ult. de tem-
por. ordinandor. Addit Bern. Diaz in
Præf. crimin. c. 95. n. 1. post depositio-
nem detrudendum esse in monasteri-
um, c. Cum non ab homine iun. c. Tue, de
pænis. Et voluit per eadem jura Anan. in c.
1. de patr. qui fil. occid. & probatur aper-
tè in s. Clericos, c. prædi. Sicut dignum. Ex
quo etiam colligitur, quod ista intrusio

non debet esse perpetua, nec longitemporis. Pontifex enim ibi contra clericos, quorum consilio occisus est Thomas Archiepiscopus agens jubet monasterio includi ad septennium, aut quinquennium,

III. Dubitabis, an clericus homicidii reus ipso facto privatus sit titulo beneficii sui, an potius sententia Iudicis expectanda? R. non esse privatum ante Iudicis sententiam. Innoc. in c. Cum na-

stru, de concess. prab. Baldus, Decius, & alii multi apud Diaz loc. cit. & Iul. Clarum §. de homic. nam. 21. & communior opinio est, quamvis in eo, qui deliberato animo homicidium commisit, contrarium teneat. Ancharen. Consil. 158. Abb. Felinus, Igneus, & alii quidam, quos recente set Ign. Lopez in Annot. ad cit. c. 95. Bern. Diaz. Insuper v. Dom. Soto l. 5. de inf. q. 1. art. 9. Comitol. l. 4. q. 10. Boërium decis. 87. Ioann. de la Cruz in Prac. V. art. 1. Filliac. Tract. 32. c. 8. Comitol. l. 4. q. 10. Azor. II. l. 7. c. 18. §. Queres, & III. l. 2. c. 16. Zerol. Part. 2. v. Homicidium.

CCXXX.

DIFFERENTIA 15.

Imponens nova & insolita vestigalia secundum Canones communione ecclesiastica privatur, c. Innovatus, de censib. c. Paternarum 24. q. 3. secundum leges verò in exilium mittitur, c. fin. C. Vestigal, nova institui non posse, Ioann. Bapt. à S. Blasio 128.

I **V**estigalia publica dicuntur, quæ Fiscus capit, cuiusmodi est, quod in portu, aut foro datur. Proptè & speciatim vestigal appellant, quod principi, vel Reip. portori nomine penditur, id est, pro mercibus, quæ vel invehuntur, vel evehuntur quod ἡγεμόνος Iustianus vocat in edicto de Alexandrinis: alii pedagium quasi à pedibus: alii guidagia, alii gabellam vocant, quorum jus territorio inhæret, & præter dominum territorii alii omnibus negatur. Causa exigendi commoditas viarum, & securitas est. Et quia ab exactoribus facile modus exceditur, Alexander III. in Concil. Lateran. c. Innovamus de censib. præcipit, ne quisquam sicut ibi novas pedagiorum exactiones si-

ne auctoritate & consentia Regum, ac principum statuere aliquo modo prælumat. Si quis autem contra hoc fecerit, & monitus non desisterit, donec satisfaciat, communione careat Christiana. Vbi Glossa reges, & principes tantum protestat habent, nova pedagia constituendi, l. Vestigalia, ff. de public. & vestigal. Aliis omnibus vestigalia interdicta intelliguntur, nisi ex confuetudine, cuius non extat memoria, exigantur. Illa consuetudo autem sive jus à supreme principe imperatagi in multis Italiz, & Germaniz civitatibus liberis viget, quia æquale cum principibus imperium habent. Quid autem Glossa sit, vestigalia nova ne quidem decreto civitatum insti-